

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६६) काठमाण्डौ, असोज १० गते, २०७३ साल (संख्या ३०

भाग ३

नेपाल सरकार

ऊर्जा मन्त्रालयको सूचना

विद्युत (चौथो संशोधन) नियमावली, २०७३

विद्युत नियमावली, २०५० लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय कोले,

विद्युत ऐन, २०४९ को दफा ४० ले दिएको अधिकार गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम "विद्युत (चौथो संशोधन) नियमावली, २०७३" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

विद्युत नियमावली, २०५० को नियम २ मा संशोधन :
विद्युत नियमावली, २०५० (यस पछि मूल नियमावली भनिएको) को नियम २ को खण्ड (ट) पछि देहायको खण्ड (ठ) थपिएको छ :-

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।१०

“(ठ) “महानिर्देशक” भन्नाले विद्युत विकास विभागको महानिर्देशक सम्भन्धनु पर्छ ।”

३. मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८ को सट्टा देहायको नियम ८ राखिएको छ :-

“८. सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिने : (१) नियम ४, ५ वा ६ बमोजिम परेका दरखास्तमध्ये देहायका परियोजना सम्बन्धी दरखास्तको हकमा महानिर्देशकले नियम ७ बमोजिम आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुमतिपत्र दिन मनासिब देखेमा दरखास्तवालाको माग अनुसार वा आवश्यक भए संशोधन समेत गरी विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ :-

(क) जलाशययुक्त वा बहुउद्देश्यीय बाहेकका एकसय मेगावाट सम्मका जलविद्युत उत्पादन,

(ख) सौर्य शक्ति, वायु शक्ति, बायोमास र फोहोरबाट गरिने विद्युत उत्पादन,

(ग) विद्युत प्रसारण,

(घ) विद्युत वितरण ।

(२) नियम ४ बमोजिम परेका दरखास्तमध्ये उपनियम (१) को खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित परियोजना सम्बन्धी दरखास्त बाहेक अन्य दरखास्तको हकमा महानिर्देशकले नियम ७ बमोजिम जाँचबुझ गरी सिफारिस सहित सचिव समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।६।१०

(३) सचिवले उपनियम (२) बमोजिम पेश भएका परियोजना सम्बन्धमा विद्युतको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिन मनासिब देखेमा दरखास्तवालाको माग अनुसार वा आवश्यक भए संशोधन समेत गरी अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) र (३) बमोजिम दिइने विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको ढाँचा क्रमशः अनुसूची-५(क), अनुसूची -५ (ख) र अनुसूची-५ (ग) बमोजिम हुनेछ ।”

४. मूल नियमावलीको नियम ९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ९ को सट्टा देहायको नियम ९ राखिएको छ :-

“९. एकै पटक सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिन सकिने : एउटै परियोजनासँग सम्बन्धित विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षण गर्न चाहने कुनै व्यक्ति वा सङ्गठित संस्थाले नियम ४, ५ वा ६ बमोजिमका सबै विवरणहरू खुलाई एकै पटक दरखास्त दिएमा विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको सर्वेक्षणका लागि नियम ८ बमोजिम एकै पटक अनुमतिपत्र दिन सकिनेछ ।”

५. मूल नियमावलीको नियम १७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १७ को सट्टा देहायको नियम १७ राखिएको छ :-

“१७. अनुमतिपत्र दिने : (१) नियम १२, १३ वा १४ बमोजिम विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको अनुमतिको लागि परेका दरखास्तमध्ये देहायका परियोजना सम्बन्धी दरखास्तको हकमा महानिर्देशकले नियम १५ र १६ बमोजिम जाँचबुझ समेत गर्दा अनुमतिपत्र दिन मनासिब देखेमा

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।६।१०

दरखास्तवालाको माग अनुसार वा आवश्यक भए संशोधन समेत गरी विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ :-

- (क) जलाशययुक्त वा बहुउद्देश्यीय बाहेकका एक सय मेगावाटसम्मका जलविद्युत उत्पादन,
- (ख) सौर्य शक्ति, वायु शक्ति, बायोमास र फोहोरबाट गरिने विद्युत उत्पादन,
- (ग) विद्युत प्रसारण,
- (घ) विद्युत वितरण ।

(२) नियम १२ बमोजिम परेका दरखास्तमध्ये उपनियम (१) को खण्ड (क) र (ख) मा उल्लिखित परियोजना सम्बन्धी दरखास्त बाहेक अन्य दरखास्तको हकमा महानिर्देशकले नियम १५ र १६ बमोजिम जाँचबुझ समेत गरी सिफारिस सहित सचिव समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) सचिवले उपनियम (२) बमोजिम पेश भएका परियोजना सम्बन्धमा विद्युतको उत्पादनको अनुमति दिन मनासिब देखेमा दरखास्तवालाको माग अनुसार वा आवश्यक भए संशोधन समेत गरी अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) र (३) बमोजिम दिइने विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको अनुमतिपत्रको ढाँचा क्रमशः अनुसूची-९(क), अनुसूची-(९ख) र अनुसूची - ९ (ग) बमोजिम हुनेछ । ”

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।१०

६. मूल नियमावलीको नियम १८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १८ को सट्टा देहायको नियम १८ राखिएको छ :-

“१८. एकै पटक विद्युतको उत्पादन, प्रसारण र वितरण अनुमतिपत्र दिन सकिने : एउटै परियोजनासँग सम्बन्धित विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरण गर्न चाहने कुनै व्यक्ति वा सङ्गठित संस्थाले नियम १२, १३ र १४ बमोजिमका सबै विवरणहरू खुलाई एकै पटक दरखास्त दिएमा विद्युतको उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको लागि नियम १७ बमोजिम एकै पटक अनुमतिपत्र दिन सकिनेछ ।”

७. मूल नियमावलीको नियम ८९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८९ को सट्टा देहायको नियम ८९ राखिएको छ :-

“८९. अनुमतिपत्रको बिक्री वा हक हस्तान्तरण वा खारेज गर्ने : (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले ऐनको दफा ४ को उपदफा (५) बमोजिम आफ्नो अनुमतिपत्र बिक्री गर्न वा अन्य कुनै प्रकारले हक हस्तान्तरण गर्न चाहेमा अनुमतिपत्र प्रदान गर्न सक्ने अधिकारीबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(२) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले ऐन र यस नियमावली विपरीत कुनै काम गरेमा अनुमतिपत्र प्रदान गर्न सक्ने अधिकारीले ऐनको दफा ८ बमोजिम कारवाही गर्न वा अनुमतिपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।”

८. मूल नियमावलीमा नियम ८९क थप : मूल नियमावलीको नियम ८९ पछि देहायको नियम ८९क थपिएको छ :-

“८९क. जरिबाना गर्न तथा क्षतिपूर्ति भराइ दिन सक्ने : कसैले ऐन वा यस नियमावलीको उल्लङ्घन गरेमा

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।६।१०

सचिवले त्यस्तो व्यक्तिलाई ऐनको दफा ३८ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम जरिवाना गर्ने वा निजबाट हानी नोक्सानी हुने व्यक्तिलाई क्षतिपूर्ति भराई दिन सक्नेछ ।"

१. मूल नियमावलीको अनुसूचीमा सशोधन मूल नियमावलीको, लाई संशोधन गर्ने प्राइमेट फर्म रजिष्ट्रेशन (वर्ग संशोधन)

(१) अनुसूची-१, अनुसूची-२, अनुसूची-३, अनुसूची-४, अनुसूची-६, अनुसूची-७ र अनुसूची-८ मा रहेका "सचिवज्यू, माफत, विद्युत विकास विभाग ऊर्जा मन्त्रालय" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "महानिर्देशक विद्युत विकास विभाग" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) अनुसूची-५(क), अनुसूची-५(ख), अनुसूची-५(ग), अनुसूची-९(क), अनुसूची-९(ख), अनुसूची-९(ग) र अनुसूची-१० मा रहेका "सचिव उर्जा मन्त्रालय" भन्ने शब्दहरू फिर्किएका छन् ।

१०. रूपान्तरः मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा रहेका देहायका शब्दहरूको सट्टा देहायका शब्दहरू राखी रूपान्तर गरिएका छन्ः- संवत् २०७४ साल असार

(क) "विद्युत विकास विभाग माफत सचिव" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "महानिर्देशक" भन्ने शब्दहरू,

(ख) "सचिव आफैले वा विद्युत विकास विभाग माफत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "महानिर्देशकले" भन्ने शब्दहरू

अनुप कुमार उपाध्याय नेपाल सरकारको सचिव

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।१०

नेपाल सरकार

उद्योग मन्त्रालयको

सूचना १

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७३

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ को दफा ९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम "प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७३" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४ को नियम १० मा संशोधन :

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४ को नियम १० को उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ :-

"(१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका बखत प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेको प्राइभेट फर्मको धनीले नवीकरण गराउन नसकेको मनासिब कारण खुलाई संवत् २०७४ साल असार मसान्तसम्म नवीकरण गराउनको लागि दरखास्त दिएमा र त्यस्तो दरखास्त जाँचबुझ गर्दा कारण मनासिब देखिएमा सम्बन्धित कार्यालयले नियम ७ को उपनियम (४) बमोजिम प्रत्येक नवीकरण अवधिको लागि लाग्ने नवीकरण दस्तुरको तेब्बर दस्तुर र नवीकरण गराउन नसकेको बीस लाखसम्म पूँजी भएको प्राइभेट फर्मको हकमा त्यस्ता प्राइभेट फर्मबाट प्रत्येक वर्षका लागि दुई हजार पाँचसय रूपैयाँका दरले र बीस लाख भन्दा बढी पूँजी भएको प्राइभेट फर्मबाट प्रत्येक वर्षका लागि पाँच हजार रूपैयाँका दरले जरिवाना लिई त्यस्तो प्राइभेट फर्म नवीकरण गरी दिनु पर्नेछ ।"

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७३।६।१०

सूचना २

नेपाल सरकारले नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५१ को नियम १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सोही नियमको अनुसूची-२ को क्रमसङ्ख्या १४ को केमिस्ट्री समूह अन्तर्गत खण्ड १. राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीमा रहने पदको उपखण्ड (ग) पछि देहाय बमोजिमको उपखण्ड (घ) थपी हेरफेर गरेको छ :-

"(घ) सह-सचिव (प्रा.)"

आज्ञाले,

शंकर प्रसाद कोइराला
नेपाल सरकारको सचिव

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।६।१०

भाग ५

नेपाल सरकार

कृषि विकास मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले बीउ बिजन ऐन, २०४५ को दफा ११ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल राजपत्र भाग ५ मा पूर्व प्रकाशित यस मन्त्रालयका देहाय बमोजिमका सूचनाहरूमा देहाय बमोजिम हेरफेर गरी देहाय बमोजिमका बीउ बिजनहरूलाई सूचित बीउ बिजन भनी तोक्ने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ :-

(१) खण्ड ६५, सङ्ख्या ६, मिति २०७२/०३/७ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (ख) को क्रमसङ्ख्या ८९ पछि देहायका क्रमसङ्ख्या ९० र ९१ थपिएका छन् :-

क्र.सं.	बालीको जात (नेपालमा विकास गरिएका मकैका जातहरू)	सिफारिस स वर्ष	सिफारिस क्षेत्र
९०	राधा १४	२०७३	तराई, भित्री मधेश, रिभर बेसिन र उपत्यकाको ७०० मिटर उचाई सम्मको सिञ्चित क्षेत्र
९१	सुगन्धित धान १	२०७३	तराई, भित्री मधेश, रिभर बेसिन र उपत्यकाको ७०० मिटर उचाई सम्मको सिञ्चित क्षेत्र

(२) खण्ड ६२, सङ्ख्या ३६, मिति २०६९/०८/२५ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (ग) को क्रमसङ्ख्या ४५ मा उल्लिखित "भारतमा विकास गरिएको आयातित हाईब्रिड मकैको जात बिग बोस (पञ्जीकरण मात्र)" लाई सूचीबाट भिक्तिएको छ ।

(३) खण्ड ६५, सङ्ख्या ६, मिति २०७२/०३/७ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (ग) को क्रमसङ्ख्या ५९ पछि देहायका क्रमसङ्ख्या ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२ र ७३ थपिएका छन् :-

क्र.सं.	बालीको जात	सिफारिस वर्ष	सिफारिस क्षेत्र
नेपालमा विकास गरिएका मकैका वर्णशङ्कर जातहरू			
६०	रामपुर हाईब्रिड ४	२०७३	तराई तथा भित्री मधेशको हिउँदे सिजन ७०० मिटर सम्म

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३.१०

६१	आर.एम.एल. ३२ (ईनब्रेड लाईन)	२०७३	तराई तथा भित्री मधेशको हिउँदे सिजन ७०० मिटर सम्म
६२	आर.एम.एल. १७ (ईनब्रेड लाईन)	२०७३	तराई तथा भित्री मधेशको हिउँदे सिजन ७०० मिटर सम्म
६३	रामपुर हाईब्रिड ६	२०७३	तराई तथा भित्री मधेशको हिउँदे सिजन ७०० मिटर सम्म
६४	आर.एम.एल. ४ (ईनब्रेड लाईन)	२०७३	तराई तथा भित्री मधेशको हिउँदे सिजन ७०० मिटर सम्म

भारतमा विकास गरिएका मकैका वर्णशङ्कर जातहरू

६५	जि.के. ३१४० F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
६६	जि.के. ३११४ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
६७	एन.एम.एल. ७३ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
६८	एन.एम.एल. १२४७ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
६९	पि. ३३९६ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
७०	३०२२ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३.१०

७१	३०३३ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
७२	बिस्को एक्स ८१ F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म
७३	बिस्को ९६ गोल्ड F1 (पञ्जीकरण मात्र)	२०७३	नारायणी नदी देखि पूर्वी तराई र भित्री मधेशको हिउँदे सिजनको लागि ७०० मिटर सम्म

(४) खण्ड ६०, सङ्ख्या ४१, मिति २०६७/१०/१७ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (ग) को कम सङ्ख्या १८ र १९ को सिफारिस क्षेत्र संशोधन गरी "तराई, भित्री मधेश, रिभर वैसिन, भ्याली र तल्लो पहाडी भेगको ७०० मिटर उचाई सम्म" कायम गरेको छ ।

(५) खण्ड ६२, सङ्ख्या ३६, मिति २०६९/८/२५ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (ग) को कम सङ्ख्या ४९ र ५० को सिफारिस क्षेत्र संशोधन गरी "तराई, भित्री मधेश, रिभर वैसिन, भ्याली र तल्लो पहाडी भेगको ७०० मिटर उचाई सम्म" कायम गरेको छ ।

(६) खण्ड ६४, सङ्ख्या ६, मिति २०७२/०३/७ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण १ को खण्ड (घ) को कमसङ्ख्या २४ पछि देहायका क्रमसङ्ख्या २५ र २६ थपिएका छन् :-

क्र.सं.	वालीको जात (नेपालमा विकास गरिएका गहुँका जातहरू)	सिफारिस वर्ष	सिफारिस क्षेत्र
२५	वाँगागा	२०७३	तराई, टार, होचो उपत्यका ७०० मिटरसम्मको उचाईमा सिञ्चित र अर्ध सिञ्चित क्षेत्रको लागि
२६	स्वर्गदारी	२०७३	मध्य तथा उच्च पहाड (७०० देखि १४०० मिटरसम्म) सिञ्चित तथा अर्ध सिञ्चित क्षेत्रको लागि

खण्ड ६६) संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।६।१०

(७) खण्ड ५८, सङ्ख्या २८, मिति २०६५/०७/११ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित सूचनाको प्रकरण ४ को खण्ड (ड) को क्रमसङ्ख्या १ पछि देहायको क्रमसङ्ख्या २ थपिएको छ :-

क्र.सं.	बालीको जात (नेपालमा विकास गरिएको अदुवाको जात)	सिफारिस वर्ष	सिफारिस क्षेत्र
२	कपुरकोट अदुवा २	२०७३	भित्री मधेश, मध्य पहाड र वेसी १६०० मिटर उचाई सम्म

आज्ञाले,

उदयचन्द्र ठाकुर

नेपाल सरकारको सचिव

(१२)

मुद्रण विभाग सिंहदरवार काठमाण्डौमामुद्रित । मूल्य रु १०।-
गो.हु.द.नं. १६।०६२।६३